

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Evangelisatiepost Emmen

09/09/2021
jaargang 99

nr **49**

In 1993 wordt C. van Drunen uit Ridderkerk benoemd tot evangelist voor Emmen. Op 7 februari 1994 leidt hij daar voor de eerste keer een dienst. Als hij 25 jaar later op zijn werk in Emmen terugblijkt, merkt hij onder meer op: 'Wat de vrucht is van al het werk, dat weet ik niet. God heeft ook niet tegen mij gezegd dat ik aan het rekenen moet. Ik heb de opdracht om te zaaien, aan alle wateren, niet om resultaten op te tellen. Er zijn karrenvrachten folders

verspreid. Ik heb met ontzettend veel mensen gesproken. Hoe vaak zou in ons kerkje aan de Prinsesselaan de nodiging zijn uitgegaan? (...) Ik ben niet voor niets naar Emmen gekomen. Zondags heb ik natuurlijk wel graag de hele kerk vol, maar het zou toch al een groot wonder zijn als God mijn geploeter voor één mens uit Emmen zou willen gebruiken. De Heere staat voor Zijn eigen werk in. Dat hoef ik niet te doen. Hij doet wat Hem behaagt'.

Delen in Gods heil

In Romeinen 9 vers 3 lezen we dat de apostel Paulus wel verbannen zou willen zijn van Christus voor zijn broeders naar het vlees, de Joden. Het was hem een gedurige smart de vijandschap van zijn broeders tegen Jezus te merken. Hij zou hen wel tot jaloersheid willen verwekken, opdat hij enigen van hen behouden mocht.

ds. W. Silfhout,
Veenendaal

*Gedenk mijner,
o HEERE, naar het
welbehagen tot
Uw volk, bezoek
mij met Uw heil.*

Psalm 106:4

Als we zelf iets van de genade die er in Christus is, hebben leren kennen, kunnen we anderen toch niet over hebben voor de overste van deze wereld? Gods kinderen worden opgewekt om anderen, Joden en heidenen, jaloers te maken op het grote goed dat God heeft weggelegd voor hen die Hem vrezen.

De dichter van Psalm 106 heeft ook iets verstaan van de genade van God voor zondaren. Hij roemt in God, Die Zijn goedheid heeft bewezen aan Zijn volk. Dat volk dat het telkens weer verzondigt en verknoeit. Vanaf het zesde vers vinden we een lange opsomming van zonden en schuld. En dan is het telkens weer de Heere Die het volk opzoekt. Zo roemt Gods goedertierenheid tegen een welverdiend oordeel.

Welgelukzalig volk

In dat licht is het een wonder dat de dichter toch mag spreken van een volk dat welgelukzalig is (vers 3). Hij ziet ernaar uit dat het hele volk van Israël daarin zal delen. Hij kan er zelf ook niet

buiten. Daarom roept hij: 'Gedenk mijner, o HEERE, naar het welbehagen tot Uw volk'. In dat welbehagen vindt hij een pleitgrond. De vrije gunst die eeuwig God bewoog, is de diepste grond van de gelukzaligheid van verloren zondaren. Als God geen welbehagen zou hebben gehad in het behoud van zondaren, zou geen mens zalig worden. Voor velen is dat welbehagen, waarin Gods verkiezende liefde zich openbaart, een struikelblok, maar voor deze dichter is het een poort. Dat welbehagen gaat door de hand van Christus gelukkig voort.

Hebben we dat welbehagen al eens leren bewonderen, geliefde lezer? Als God toch niet van eeuwigheid in Zichzelf bewoogen zou zijn, dan zou u niet zalig kunnen worden. Nu kan het, omdat God het wil! Het is om die vrije gunst te betonen dat God Zijn enige en geliefde Zoon zond naar deze verloren mensenwereld. Naar een wereld waarin niemand naar God vraagt of God zoekt, maar waarin God Zich verheerlijkt in het behoud van zondaren, naar Zijn welbehagen. Die zondaren zijn gelukzalig. Zij hebben deel aan de zaligheid die Christus voor de Zijnen verworven heeft door Zijn plaatsbekledend lijden en sterven.

Verlegen om het heil

De dichter van Psalm 106 is verlegen om een bezoek van de Heere. Hij pleit op Gods welbehagen, maar dat is hem niet genoeg. Ook al mag hij weten dat er een God in de hemel is Die aan hem gedenkt, toch is hij verlegen om Gods heil. God heeft alle reden om de mens te bezoeken met Zijn oordelen. Die hebben we verdiend. Daarom roept David het uit in Psalm 8 vers 5: 'Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?'

De mogelijkheid dat God de mens kan bezoeken met Zijn heil en niet met Zijn oordelen, ligt verklaard in de lofzang van Zacharias. Hij zingt in Lukas 1 vers 68: 'Geloofd zij de Heere, de God Israëls, want Hij heeft bezocht en verlossing teweeggebracht Zijnen volke.'

God heeft bezocht. De dichter weet dat het ook alleen van Hem kan komen. Want hoe kan God hem bezoeken met Zijn heil? Dat zou toch alleen kunnen als hij rechtvaardig zou zijn voor God, want God kan met de zonde niet te doen hebben? Daarvan is hij doordrongen en belijdt ook: 'Welgelukzalig zijn zij die het recht onderhouden, die te allen tijde gerechtigheid doet' (vers 3). Zie, dan kan het van de mens

In dit nummer

4 Christocentrische prediking

5 Goed begrepen: Wat is gerechtigheid?

10 Ds. W.J. Karels 1996-2021

- 2** Delen in Gods heil
- 3** De zaligsprekingen [35]
- 6** Transgenderisme in Bijbels licht [2]: Schrift en scheppingsorde
- 7** Begin kerkelijk seizoen [3]: De scholen zijn weer begonnen!
- 8** Bijbelstudie Jona [5]: De verklaring van Jona's heilloze weg
- 9** Commentaar: Eén weg of vele wegen?
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdtribune
- 20** Ds. Labee over: Daadzaken

uit nooit. Want er is niemand rechtvaardig, ook niet tot een toe.

Hoe moet het dan? Bezoek mij met Uw heil, met Uw zaligheid. Waar komt dat heil dan vandaan? Dat heeft God in de eeuwigheid bereid en het is in de tijd aangebracht door het offer van Zijn geliefde Zoon. Daarvoor kwam de Zoon van God uit de hemel en ging Hij de weg van de kribbe naar het kruis. Hij bracht de prijs aan die voor God alleen kon bestaan. Door Zijn gerechtigheid is het nu mogelijk dat God een mens bezoekt met Zijn heil.

Verlost uit nood en dood

Is dat al uw begeerte? Daarin ligt immers de eeuwige gelukzaligheid. Want we moeten van het rechtvaardige oordeel van God verlost worden. Uit onze grote nood en dood kunnen we alleen verlost worden door het geloof in het heil dat in Christus is.

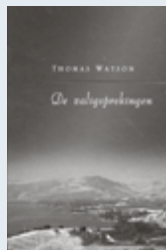
Als alle mensen zouden weten in welke grote nood de mens van nature verkeert, dan zou iedereen wel roepen: Bezoek me met Uw heil.

Als alle mensen zouden weten in welke grote nood de mens van nature verkeert, dan zou iedereen wel roepen: Bezoek me met Uw heil. Maar dat is helaas niet zo. Om die nood te zien en te ervaren is het werk van de Heilige Geest nodig. Die laat ons zien hoe nameloos ellendig we zijn. Dan wordt het geroep geboren: Bezoek me met Uw heil.

Hebt u/heb jij zo al leren bidden? Heere, wilt U me opzoeken? Wilt U me Uw heil schenken? Geeft U me wat nodig is om welgetroost te leven en eenmaal zalig te kunnen sterven. Ziet u ernaar uit? Kunt u zichzelf niet verlossen van het ondraaglijke pak van de zonde en de ongerechtigheid? En kunt u toch de Heere niet loslaten? Nee, God is aan u niets verplicht. Als Hij u zou bezoeken met de roede en bittere tegenheden, dan zou dat recht zijn. Mag ik dan tot troost voor uw ziel wijzen op Jesaja 56 vers 1: 'Alzo zegt de HEERE: Bewaart het recht en doet gerechtigheid, want Mijn heil is nabij om te komen en Mijn gerechtigheid om geopenbaard te worden'. Zo kon de dichter zingen: 'Voorwaar, Gods heil is reeds nabij 't geslacht, hetwelk Hem vreest en Zijne hulp verwacht'.

Thomas Watson

Uit: "De zaligsprekingen",
Thomas Watson
(uitg. Den Hertog).

De zaligsprekingen [35]

Over de reinheid van het hart

'Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien.'

Mattheüs 5:8

De reinheid bestaat in twee dingen: oprechtheid van geest in het hoogachten van de heiligheid in het oordeel (zie Ps. 119:30), en in eenswillendheid, het aanvaarden van de heiligheid in de genegenheden (zie Ps. 119:97). Een reine ziel wordt geworpen in de vorm van de heiligheid. Heiligheid is het bloed dat in de aderen van zo iemand stroomt.

Het onderwerp van de reinheid van hart

Het onderwerp van de reinheid is het hart: 'rein van hart'. De reinheid van hart sluit de reinheid van leven niet uit, evenmin als de reinheid van de bron de reinheid van de stroom uitsluit. Zij wordt evenwel 'reinheid van hart' genoemd omdat dit het belangrijkste is in het dienen van God, en zonder deze reinheid kan er geen reinheid van leven zijn.

Het zou de grote zorg van een christen moeten zijn om zijn hart rein te bewaren, zoals iemand een bron ervoor zal bewaren dat deze vergiftigd wordt. In een duel zal iemand vooral zijn hart beschermen. Zo moet het ook de voornaamste zorg van een wijs christen zijn om zijn hart vóór alle dingen rein te bewaren. Wacht u zich ervoor dat de liefde tot de zonde erin zal komen; als dat wel zo is, zal blijken dat zij dodelijk is.

Christenen moeten bovenal sterk naar de reinheid van hart verlangen. 1 Timotheüs 3:9: 'Houdende de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie'. De rechtvaardigmaking bewerkt ons geluk, de heiligmaking geeft er de blijken van.

De gronden voor de reinheid van hart

De eerste grond. De Schrift vraagt om reinheid. 1 Petrus 1:16: 'Zijt heilig, want Ik ben heilig'. Het is niet alleen de predikant die u gebiedt heilig te zijn, maar God Zelf roept u ertoe op. Wat zou de heilige God doen met onheilige dienaren?

De tweede grond. Het is vanwege de verachtelijke en vervloekte staat waarin wij verkeren voordat de reinheid in ons wordt gewerkt. Wij zijn een klomp leem die met zonde is vermengd. De zonde verblindt ons niet alleen, maar verontreinigt ons ook. Zij wordt in Jakobus 1:21 'vuiligheid' genoemd. Om te laten zien hoezeer zij verontreinigt, wordt zij met een plaag des harten vergeleken (1 Kon. 8:38); met een schandvlek (Deut. 32:5), met uitbraaksel (2 Petr. 2:22), met kinderen, vertreden in hun bloed (Ezech. 16:6), met een maanstondig kleed (Jes. 30:22), dat, zoals Hiëronymus het zegt, het meest verontreinigend was onder de wet.

Alles wat God door de wet tot waarschuwing oplegde, was alleen maar om de mensen te binnen te brengen dat ze, voordat ze in het bloed van Christus waren gewassen, verfoeilijk waren. Als al het kwaad van de wereld samengenomen werd en het wezen ervan uitgespreid, kon het iets niet zo zwart maken en bezoedelen als de zonde dat doet. Een zondaar is een duivel in mensengedaante.

(wordt vervolgd)

Christocentrische prediking

De uitdrukking ‘Christocentrische prediking’ betekent dat in de prediking Christus in het centrum, in het middelpunt staat, of in ieder geval behoort te staan. Een stelling die hopelijk niemand zal bestrijden.

v. A.

Wanneer we dit echter horen benadrukken, valt vaak wat op. Dit opvallende wil ik met u delen. Het gaat om de principiële vraag: hoe moet er gepreekt worden? In de loop der eeuwen is daar goed over nagedacht. Daarvoor hoeven wij in 2021 niet opnieuw ‘het wiel uit te vinden’. Iedereen heeft over de prediking zijn eigen gedachten, maar de kerk heeft in de theologische bezinning hierover haar nut gedaan met allerlei ontwikkelingen en bedreigingen. Anders gezegd, de gereformeerde homiletiek is gelouterd door dreigende eenzijdigheden, die steeds weer actueel blijken te zijn, naar welke kant dan ook. Want de prediking moet zorgvuldig rechtdoen aan het Schriftgezag. Het moet

voor iedereen hoorbaar zijn dat ‘de Heere spreekt’. Of, om het met de woorden van het bevestigingsformulier voor dienaren des Woords te zeggen: ‘dat Gods Zelf ons door de prediker aanspreekt en bidt’. Dat stelt aan de dienst des Woords hoge eisen. De prediker mag daarom een tekst nooit uit zijn verband rukken. Hij mag aan de woorden van de Schrift geen betekenis geven die ze na een gezonde exegese niet zou mogen hebben. De prediker moet de volle overtuiging hebben dat zijn uitleg de juiste is en in overeenstemming met het geheel van het Schriftgetuigenis. Zo heeft hij in ootmoed het Woord te brengen! Dan zal de prediking werkelijk zijn: verklaring en toepassing van het Woord Gods. Met Goddelijk gezag.

Drie aspecten

Bij de zuivere ‘verklaring en toepassing van het Woord van God’ gaat het om drie aspecten. Niet alleen over het genoemde Christocentrische. Dat zal ieder beamen. Volgens de heldere gereformeerde bezinning op de prediking moet deze zijn: a. theologisch; b. Christocentrisch; c. pneumatologisch. Wat bedoelen we daarmee?

- a. Met **theologische** prediking bedoelen we dat het begin en het einde van alle heil alleen maar ligt in de eeuwige God. De God Die verkiest en Zich openbaart. Hij zorgt voor Zijn eigen Naam, Zijn zaak, Zijn werk, Zijn welbehagen, Zijn deugden, eer en rechten. We zijn door God geschapen en we hebben tegen Hem gezondigd. We moeten en kunnen tot God bekeerd worden. Vandaar dat de Middelaar als eerste leert bidden: ‘Uw Naam worde geheiligd’. Bij een mens staat sinds Genesis 3 in alles de méns zo centraal. In de prediking, als vertolking van de Godsopenbaring, moet dat radicaal anders zijn.
- a. Met **Christocentrische** prediking bedoelen we dat God Zich in Christus alleen tot zaligheid openbaart. Want ‘niemand komt tot de Vader dan door Mij’. Er is onder de hemel maar één Naam gegeven tot onze eeuwige redding. Wat is de zaligheid zonder de Middelaar? Wat is onze bevinding zonder dat Hij wezenlijk in het middelpunt staat? Hierover mag geen enkele onduidelijkheid bestaan.
- a. In het woord **pneumatologisch** herkennen we het woord ‘pneuma’, dat

*De prediking dient
zorgvuldig recht te doen
aan het Schriftgezag.*

Geest betekent. Hier gaat het dus om de vertolking in de prediking van het Geesteswerk, van het zo noodzakelijke toepassende werk van de Heilige Geest. In de verheerlijking van God en alles wat van God en van Christus is. Het gaat om het noodzakelijke Geesteswerk in het werken en versterken van het eeuwige leven. Dat houdt immers in: 'dat ze U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus Dien Gij gezonden hebt'. Want een zondaar moet voorbereid worden om voor God te kunnen bestaan. Zullen we ook niet vergeten dat er voor de Middelaar plaats gemaakt moet worden? De zondaar blijft ook in de oefeningen van het geloof totaal afhankelijk van deze Geesteswerkingen.

Trinitarisch preken

De Schrift leert ons duidelijk deze drie zaken. Niet slechts één. Zó is de Godsopenbaring en daarom moet ook de prediking zo zijn! Christus is inderdaad, van ganser harte, het levende middelpunt van de prediking. Maar dan wel theologisch en pneumatologisch. Uit God en door God en tot God drie-enig! Laten we niet eenzijdig worden. Christocentrisch preken wil niet zeggen dat de Naam van Jezus vaak wordt gebruikt. We kunnen Zijn Naam vaak noemen zonder Hem trinitarisch te prediken. Op welke manier krijgt Hij alle eer en hoe vormt Hij werkelijk het middelpunt van het hart en het leven?

De zondaar en Jezus, dat is geen vanzelfsprekende heen-en-weerbeweging, maar daar ligt veel, heel veel Geesteswerk tussen.

Gaat het u ook om de levensvraag: 'Hoe kom ik bij Jezus?' De Dordtse Leerregels besteden aan deze toepassing een heel hoofdstuk (3/4). Juist omdat op het punt van de toepassing en de beleving zoveel (verborgen!) remonstrantisme dreigt. Het gaat in elke eredienst toch om: 'Genade zij u en vrede, van God de Vader, en van de Heere Jezus Christus, door de Heilige Geest'? Daarom mag het eerste maar ook het derde aspect niet verzwegen worden. De Schrift is de openbaring van Vader, Zoon en Geest. De Heilige Geest geeft het getuigenis daarvan in het hart te 'gevoelen', volgens artikel 5 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Deze rijke volheid heeft de prediking te vertolken. Omdat de Kerk der eeuwen de werkingen van God drie-enig 'in zich mag gevoelen' (NGB, art. 9). Dat is Schriftuurlijk-bevindelijke prediking!

Wat is gerechtigheid?

Begrippen uit het geloofsleven uitgelegd

In Gods Woord kom je vaak het woord 'recht' of 'gerechtigheid' tegen. Hoe komt dat? Wel, God Zelf is recht. Hij doet recht. En Hij kan van Zijn recht(en) geen afstand doen.

De mens heeft door de zonde krom gemaakt wat recht was. Dat is in het paradijs gebeurd. God had de mens naar Zijn beeld geschapen: in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Er mankeerde niets aan. De mens had een rechte verhouding tot God. Maar door de val is het beeld Gods stuk geraakt.

Borg

Omdat God een God van recht is, kan Hij de zonde niet door de vingers zien. Hij moet de zonde rechtvaardig straffen. Maar, zo zeg je, we lezen toch in de Bijbel dat God de zonden van Zijn kinderen vergeeft? Zeker, maar dan zal een Ander de straf moeten dragen. Die Ander is de Heere Jezus Christus, Die Zich van eeuwigheid Borg heeft willen stellen voor dat doemwaardige volk. Wonder van soevereine genade!

God eist gerechtigheid. Het moet dus in overeenstemming zijn met Zijn recht. Christus heeft die gerechtigheid door Zijn verzoenend lijden en sterven verworven. Door de werking van Gods Geest kan die gerechtigheid ook ons nog worden toegepast. Uit louter genade!

In de geschiedenis van Abram horen we er ook van: 'En hij geloofde in den HEERE, en Hij rekende het hem tot gerechtigheid' (Gen. 15:6). In dat gedeelte gaat het over de belofte die de HEERE wederom Abram voorhoudt: de beloofde erfgenaam! De HEERE heeft Abram uitgeleid naar buiten en hem de ontelbare hoeveelheid sterren aan de hemel laten zien en zegt dan tot hem: 'Zo zal uw zaad zijn'. En Abram mocht dat geloven en de HEERE rekende het hem tot gerechtigheid. Het is dus een toegerekende gerechtigheid! Abram mag hier weer echt geloven in wat de Heere beloofd heeft. In wat in zijn leven gebeurd is. Maar hij mag ook voor de toekomst vol van vertrouwen zijn. Zo'n (geschonken) geloof is vruchtbaar: de HEERE rekende het hem tot gerechtigheid! Dat wil zeggen: door middel van het geloof. Niet op grond van het geloof.

Door het geloof

De vader der gelovigen geloofde hier niet voor het eerst. Abram had het ware geloof al veel eerder beoefend. Dat geloof was in Ur geschonken. En door het geloof is hij uit Ur en Haran getrokken. Door het geloof is hij als een vreemdeling op deze aarde verdergegaan. Door het geloof heeft hij altaren opgericht en de Naam des HEEREN aangeroepen. Door het geloof heeft hij in tenten gewoond. Maar hier staat nu ook dat de HEERE het hem tot gerechtigheid rekent. En dat gaat nooit buiten Christus om, Die de geëiste gerechtigheid heeft aangebracht op een volkomen wijze. Hij heeft de schuld betaald en de straf gedragen. Weten wij van de persoonlijke toerekening van Adams schuld? Maar weten we ook van de toegerekende gerechtigheid van Christus?

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

In de rubriek Goed Begrepen leggen ds. J. Schipper en ds. W. Visscher wekelijks een geloofsbegrip uit. De rubriek is vooral bedoeld voor jongvolwassenen, in de leeftijd van ongeveer 20 tot 40 jaar.

Schrift en scheppingsorde

Een vloedgolf: zo hebben wij in ons eerste artikel de hedendaagse genderideologie genoemd. Een vloedgolf die meedeint op de toppen van het gevoel en die zich vooral richt op mensen die het gevoel hebben 'in het verkeerde lichaam te zitten'.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

De vloedgolf van de hedendaagse genderideologie deint mee op de toppen van het menselijk gevoel.

mensen en een doorkruisen van Gods bedoeling met het werk van Zijn handen.

Christus

Sommigen wijzen op het woord van Christus over 'gesnedenen die uit moeders lijf alzo geboren zijn en over gesnedenen die van de mensen gesneden zijn' (Matth. 19:12). Het is echter niet duidelijk hoe dit woord steun kan geven aan de opvatting dat een geslachtelijke transitie aanvaardbaar is.

Anderen geven dat toe en zeggen dat Jezus over transgenderisme zwijgt. Zijn zwijgen zou er volgens hen op wijzen dat deze zaak voor Hem geen punt zou zijn. In Mattheüs 19 benadrukt Jezus echter de goedheid en zuiverheid van de oorspronkelijke schepping. De Heere Jezus spreekt helder over Gods blijvende bedoeling met de mensheid. 'Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne de mens gemaakt heeft, dat Hij hen gemaakt heeft man en vrouw?' (Matth. 19:4). Kortom, Hij grijpt terug op de orde die Zijn Vader in de schepping heeft gelegd.

Paulus

Ook de apostel Paulus grijpt in Efeze 5:31-32 terug op dat begin, de staat der rechtheid. In zijn brieven komen de scheppingsorde en Gods algemene openbaring regelmatig naar voren. Dat is niet alleen het geval in de bekende passage Romeinen 1:18-32, maar ook – en misschien nog wel sterker – in 1 Korinthe 11:1-15. Paulus geeft daar onderwijs over de verhouding van man en vrouw. Hij zet zijn betoog op vanuit de schepping. Hij neemt zijn uitgangspunt niet in de huidige, gebroken werkelijkheid. Hij redeneert ook niet vanuit de verlossing in Christus, alsof deze alle onderscheid tussen de geslachten heeft weggenomen. Degenen die een tekst als Galaten 3:28 zo gebruiken, misbruiken haar. De verlossing doet de schepping niet teniet. Dat blijkt helder in 1 Korinthe 11. Net als in 1 Timotheüs 2:9-15 tekent Paulus hier de scheppingsorde. De Vader is het Hoofd van Christus, Christus het Hoofd van de man, en de man het hoofd van de vrouw. De man moet zich in kleding en haardracht als een man vertonen, de vrouw als vrouw. Daarbij gaat het dus niet om culturele genderrollen of iets dergelijks, maar om een scheppingsgegeven. Deze gedachtegang staat haaks op het idee van genderneutraliteit en genderfluiditeit waar wij vandaag van horen.

(wordt vervolgd)

Het is overigens nog maar de vraag of de genderideologen zo bewogen met deze mensen zijn. Het lijkt er vaak op dat ze hen gebruiken om hun eigen agenda te promoten. Des te belangrijker is het om ons houvast te zoeken in Gods Woord en de orde die Hij gelegd heeft in de schepping (zie het fundamentele gegeven in Genesis 1:27).

Jesaja en Mozes

Zijn er Bijbelgedeelten waar transgenders zich op kunnen beroepen? Dikwijls wijst men op een tekst uit Jesaja 56:3b: 'De gesnedenen zegge niet: ik ben een dorre boom'. Men verbindt deze tekst soms met de geschiedenis van de Ethiopische kamerling die een eunuch – en dus ontmand – was (Hand. 8:26-40). Deze teksten laten zien dat er in Gods Kerk plaats is voor verlorenen en uitgestotenen, voor zieken en gehandicapten en voor wie dan ook. Ieder mens kan in de weg van waarachtige bekering (let op

het verband van Jesaja 56!) terecht bij de Heere. De genoemde teksten vormen echter geen legitimatie voor een geslachtelijke transitie. Wie dat eruit haalt, heeft het er eerst in gelegd.

Het vasthouden aan het verschil tussen de twee geslachten is een voluit Bijbelse zaak. Dat verschil vormt ook de diepste achtergrond van het woord van Mozes in Deuteronomium 22:5, de bekende tekst die waarschuwt tegen het uitwissen van het onderscheid tussen man en vrouw. Met krachtige bewoordingen verbiedt God hier het overschrijden van dit scheppingsgegeven. Een mens moet zich, ook in zijn of haar kleding, niet voordoen als iemand van het andere geslacht. Een dergelijke geslachtsverwisseling ('travestie' genoemd) kwam vaak voor in het Oude Oosten, maar zij is ten diepste een omkering van de scheppingsorde. Daarom noemt de Heere dit een 'gruwel'. Dergelijke praktijken leiden tot verwarring onder

De scholen zijn weer begonnen!

ds. J. de Kok,
Westkapelle,
voorzitter Bond
van Zondagsscholen

'De scholen zijn weer begonnen!' Wie kent de spandoeken niet die aan het einde van de vakantieperiode in heel ons land worden opgehangen?

Deze campagne wordt, volgens Veilig Verkeer Nederland, gevoerd omdat juist vlak na de zomervakantie opvallend meer ongevallen plaatsvinden onder fietsende scholieren. Weggebruikers worden zo extra alert gemaakt en gevraagd hun rijgedrag aan te passen aan de naar school gaande scholieren.

't Is wat ongebruikelijk om onze kerken te (ont)sieren met spandoeken. Toch zou het zeer toepasselijk zijn om iets op te hangen met de woorden 'de scholen zijn weer begonnen'. Het gaat dan niet over het basis- of voortgezet onderwijs, maar over de zondagsschool die in veel gemeenten na de vakantieperiode weer opgestart wordt. Iedere week zullen tientallen leidinggevenden zich wekelijks voorbereiden voor de zondagsschoolarbeid.

De vertelroosters worden doorgenomen, Gods Woord bestudeerd, Bijbelverhalen voorbereid, beloningsmateriaal klaargelegd, enzovoorts. Ja, al die leidinggevenden weten het wel: de scholen zijn weer begonnen.

Te doen onderwijzen

Binnen onze Gereformeerde Gemeenten kennen we een heel aantal zondagsscholen. Iedere zondag krijgen zo'n 3000 kinderen onderwijs vanuit Gods Woord. Voorafgaand leren de kinderen een tekst of een psalmvers. Ouders sturen hun kinderen naar de zondagsschool omdat ze ook op de derde doopvraag 'ja' hebben gezegd: 'te doen onderwijzen'.

Is het zondagsschoolwerk nog wel belangrijk in deze tijd? De kinderen moeten al zoveel leren. De zondag is toch een rustdag voor het gezin? Wat denkt u zelf? Lees maar eens na wat de catechismus schrijft in Zondag 38. Past de zondagsschool niet heel goed binnen de daar op grond van Gods Woord geschetste kaders? Juist in onze tijd van onkunde kunnen we het belang van de zondagsscholen niet genoeg onderstrepen. Wat men jong leert, weet men meestal nog als men oud is.

Mag ik in dit kader ook wijzen op Deuteronomium 6? Daar klinkt de opdracht om Gods woorden in de kinderharten in te scherpen. Uiteraard begint dit niet op de zondagsschool. De zondagsschool is een verlengstuk van het inscherpen dat thuis begint, toch?

In het Hebreeuws wordt voor 'inscherpen' een woord gebruikt dat men ook gebruikt

als het gaat om het wetten of scherpen van een mes of zwaard. Een wapen dus. Wat zou het een zegen zijn als de kinderen op de zondagsscholen gewet worden in de strijd. Ja, bovenal in de geestelijke strijd. Want worden heel veel van Gods kinderen niet in de jonge jaren in het hart gegrepen?

Kind in gevaar

Tot slot, u zegt misschien: 'Wij hebben geen zondagsschool in onze gemeente.' Die opmerking begrijp ik. Ook in mijn gemeente is geen zondagsschool. Als er in een gemeente drie diensten op een zondag gehouden worden, is het ook moeilijk daar vorm aan te geven.

Er zijn ook andere redenen te bedenken waarom er geen zondagsschool gehouden kan worden. Maar dan heb ik toch een boodschap aan u. Ik begon mijn artikel met de slogan van de stichting VVN. Misschien heeft u geen schoolgaande kinderen, toch leest u overal: 'De scholen zijn weer begonnen'. Dat is opdat u alert gemaakt wordt dat de kinderen telkens in gevaar zijn onderweg. Zo zijn de kinderen van al onze gemeenten ook in gevaar. Het zijn ónze kinderen. Kinderen met een Adamsbestaan. Een groter gevaar is niet denkbaar. Laten we daarom voor al onze kinderen geen rust hebben voordat we mogen weten dat ze op Christus' school een plekje hebben gekregen. Op deze school is 't nooit vakantie, en deze school is om het eeuwig welbehagen geopend en sluit pas op de jongste dag de deuren.

Deze weken belichten we in een serie van vier artikelen een aantal aspecten van het kerkelijk werk in het komende seizoen. Vandaag deel 3: de zondagsschool.

(wordt vervolgd)

De verklaring van Jona's heilloze weg

Toen zeiden zij tot hem: Verklaar ons nu om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Wat is uw werk en vanwaar komt gij? Welk is uw land en van welk volk zijt gij? En hij zeide tot hen: Ik ben een Hebreër; en ik vrees den HEERE, den God des hemels, Die de zee en het droge gemaakt heeft. Toen vreesden die mannen met grote vreze en zeiden tot hem: Wat hebt gij dit gedaan? Want de mannen wisten dat hij van des HEEREN aangezicht vlood, want hij had het hun te kennen gegeven.

Jona 1:8-10

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

In de woedende storm wordt het lot geworpen en het valt op Jona.

En dan? Beginnen de zeelieden op Jona te schelden en hem te veroordelen? Hebben ze direct hun conclusies getrokken? Nee, die brute heidenen zijn heel wat voorzichtiger dan wij. Wat zijn wij toch snel in het veroordelen van een ander. Beschuldigingen nemen we zo over en straatpraat geven we

klakkeloos door. Dat is zonde tegen het negende gebod. De zeelieden doen eerst navraag. Ze willen van alles van Jona weten. Eigenlijk zijn ze met hun vragen te laat. Die hadden ze op de kade van Joppe moeten stellen. Daarin zit een les: met wie gaat u in zee? Wie zijn jullie vrienden, jeugd?

Jona eerlijk gemaakt

'Om wiens wil overkomt ons dit?' vragen de zeelieden. Wat zouden wij zeggen? Zouden we eronderuit proberen te komen? Zou u de schuld van u afschuiven? Wat een beproeving voor Jona! Maar de Heere maakt hem eerlijk. Hij zegt: 'Ik ben een Hebreër'. Letterlijk wil dat zeggen: Ik kom van de andere kant. Ik ben een vreemdeling. Hij voegt eraan toe: 'En ik vrees den HEERE'. Durft hij dat te zeggen? Ja, hij móét het zeggen. God breekt zijn mond open. Dat is niet tot zijn troost, maar die woorden zijn als een zwaard door zijn ziel. God is immers de Getrouwe Die hem geroepen heeft. Dat kan Jona nooit vergeten, maar nu is hij om eigen schuld alles kwijt en heeft hij God vertoord. Niet alleen Jona vreest, ook die mannen vrezen met grote vreze. In vers 5 staat dat ze vrezen voor de tékenen die God doet. In vers 10 vrezen ze vanwege God Zélf. Ziet u het grote verschil? Door het onderwijs van Jona krijgen ze met een God te doen, Die ze voorheen niet kenden. Hij is Rechter en straft de ongehoorzaamheid. Ze hebben immers Jona meegenomen? Daarom zijn ze medeschuldig. Hoevele malen kwam Gods Woord tot ons! Vrezen wij dan net zoals deze zeelieden? Wat beschamend dat de mannen door een enkel woord van Jona geraakt worden. Nee, maakt u zich niet druk hoe ver dat gegaan is bij die zeelieden. Let toch vooral op uzelf!

Innerlijke barmhartigheid

Wat is Gods weg wonderlijk. Jona was uitgestuurd om de heidenen Gods boodschap te brengen. En nu worden de heidenen gebruikt om Jona op zijn plaats te brengen. God heeft Zijn knecht helemaal niet nodig. Dwars door Jona's ongehoorzaamheid gaat Gods werk en raad door. Kunt u begrijpen dat Jona niet weggestormd wordt? Dat vloeit voort uit Gods innerlijke barmhartigheid. God behoudt en zaligt Jona en gebruikt hem zelfs in Zijn Koninkrijk. 'Zo doe Hij ook aan mij'.

Vragen

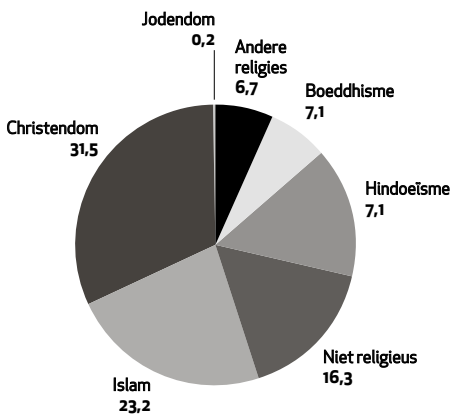
1. Wat blijkt uit de vragen van de zeelieden aan Jona?
2. Wat is het verschil tussen het vrezen van vers 5 en vers 10? Wat is de oorzaak?
3. Jona wordt op een bijzondere manier op zijn plaats gebracht. Wat heeft dat ons te zeggen?

(wordt vervolgd)

Eén weg of vele wegen?

‘Meer dan 60 procent van de jongvolwassen Amerikanen die zich wedergeboren noemen, geloven niet langer dat Jezus de enige weg tot behoud is’. Dit stelt Probe Ministries, een evangelisch instituut in Texas (VS).

ds. G. Clements,
Gouda

Of men nu moslim is, sikh, boeddhist, hindoe of christen, we zullen het met elkaar moeten rooien, is algemeen de gedachte.

De Indiase leider Mahatma Gandhi wist vele harten te treffen met zijn uitspraak: ‘De ziel van de religie is één, maar zij is gehuld in vele vormen’. Het klinkt tolerant, maar we betwijfelen of de religie van zijn land wel zo verdraagzaam is. Want in India worden vandaag vele christenen verjaagd of zelfs gedood en hun kerken in brand gestoken.

Eén God en Vader over allen

Afgezien van de wereldwijde onverdraagzaamheid bestaat er vooral een inhoudelijke kloof met alle heidense godsdiensten en levensbeschouwingen. De hindoe kent vele bizarre goden, zoals Brahma, Vishnoe en Shiva. De moslim vereert Allah, de ongenaakbare, voor wie men vijfmaal per dag neerbuigt. Het boeddhisme heeft geen god. Al deze religies tezamen kenmerken zich door een weg van zelfverlossing.

De Bijbel begint niet bij de mens, maar bij God en Zijn eeuwige vredesgedachten. God heeft de mens gezocht, ‘toen hij al bevende voor Hem vlood en heeft hem getroost, belovende hem Zijn Zoon te geven’ (NGB, art. 17). Mensen die beweren dat alle godsdiensten hetzelfde zijn, hebben er nooit goed over nagedacht.

Eén Naam onder de hemel

Volgens de Bijbel is maar één Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid. Men zal tegenwerpen dat ook andere

wereldreligies grote mannen hebben voortgebracht, zoals Mohammed en Boeddha. Toch is er een groot verschil tussen Jezus Christus en alle andere profeten. Hij is de eeuwige Zoon van God, ‘Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn’ (Fil. 2:6).

Geen religie, geen enkel filosofisch systeem, kent deze verborgenheid der Godzaligheid: God geopenbaard in het vlees. ‘Hij is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, de dood des kruises’. Daarom heeft God ‘Hem een Naam gegeven, welke boven allen naam is’ (Fil. 2:8,9).

Alle religies kennen geesten en bovennatuurlijke krachten. Het is een gevaarlijke wereld vol van verleidende geesten. Het was Sauls ondergang om raad te vragen aan de tovenares van Endor. Paulus spreekt over duivelen of zelfs diepten van satan. ‘Zich begevende tot verleidende geesten, en leringen der duivelen’ (1 Tim. 4:1).

De Heilige Geest is geen kracht, maar een Goddelijk Persoon. ‘Die Heere is en levend maakt’ (Nicea). De Heilige Geest doet een mens opnieuw geboren worden. Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Door de Heilige Geest wordt Christus verheerlijkt in de harten van Zijn gunstgenoten. ‘Die zal Mij verheerlijken’ (Joh. 16:14). Geen religie kent deze diepe, reinigende, heiligende kracht van de Heilige Geest.

De hemel

Elke wereldreligie heeft een toekomstperspectief, maar het is een materialistisch gekleurde ‘droom’. De Germanen hoopten op de eeuwige jachtvelden. De doden in Afrika krijgen een stuk vlees mee in de mond. Oosterse religies hebben het nirwana, of een gunstige terugkeer naar de aardse werkelijkheid, de reïncarnatie. De Koran kent wel een oordeelsdag, maar het paradijs is voor moslimmannen een plaats van vleselijke genoegens.

Hoe geheel anders spreekt de Bijbel over het eeuwige leven. Al het aardse en zondige is daar tenietgedaan. ‘En Die op den troon zat, zeide: Zie, Ik maak alle dingen nieuw’ (Openb. 21:5). De hemel is de plaats waar God drie-enig de eer ontvangt en de gemeenschap met Zijn volk volkomen is hersteld. ‘Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn’ (Openb. 21:3).

Te midden van alle heidense dwaalwegen is ons in de Schrift de enige weg tot behoud geopenbaard. ‘Dit is de weg, wandelt in dezelve’ (Jes. 30:21).

Een meerderheid van jonge evangelicalen omarmt een pluralistisch (veelvormig) wereldbeeld, zo is de uitkomst van een onderzoek (RD, 24 augustus 2021). ‘Het maakt niet uit wat je gelooft, als je maar oprecht bent’, is een veelgehoorde opvatting onder deze jongeren. Hoe kan deze gedachte postvatten en wat moet het Bijbels antwoord hierop zijn?

Sinds de achttiende eeuw is het relativisme, de opvatting dat alles betrekkelijk is, de samenleving binnengedrongen. Onder invloed van de Verlichting kwam er verzet tegen dogma’s en autoriteit, zelfs ook in kerkelijke kring. De Afscheiding van de 19^e eeuw vormde daarop een duidelijke reactie. In de 20^e eeuw gingen de grenzen verder open door de globalisering (het proces van wereldwijd worden) en de immigratie van mensen uit andere culturen. Onze wereld is een dorp geworden.

Ds. W.J. Karels 1996-2021

‘In Hardinxveld ben ik thuis’

W.B. Kranendonk,
Amersfoort

‘Terugziende op de achterliggende 25 is het waar: ‘Hun geeft Hij moed en krachten, die hopen op Hem wachten’, zegt ds. W.J. Karels. ‘Alleen, ik ben een mens die het hopen en wachten soms zo moeilijk vindt. Maar aan de Heere ligt het niet. Hij beschaamt nooit’.

Twee wegen heeft ds. Karels al die jaren gepredikt. Dat was de intredetekst, waarmee hij zich op 11 september 1996 verbond aan zijn eerste en enige gemeente Hardinxveld-Giessendam: ‘En tot dit volk zult gij zeggen: Zo zegt de HEERE: Ziet, Ik stel voor ulieder aangezicht den weg des levens en den weg des doods’. Het behoud in Christus en de dood in Adam. Zijn broer, ds. J. Karels, had als bevestigingsdienst gekozen Handelingen 20:28. ‘Het was een bijzonder voorrecht dat mijn broer mij bevestigde. Met hem mag er een driedubbele band zijn: een bloedband, een geestelijke band en een ambtelijke’. Die hartelijke verbondenheid met zijn broer en met zijn andere familieleden houdt volgens ds. Karels zeker ook verband met de zorg die zijn ouders gaven aan hun gezin. ‘Ik kom uit een groot gezin, acht zonen en twee dochters. Een voorrecht. Maar wat vooral bij mijn ouders woog, was het zielenheil van hun kroost. Als kinderen werden we op een zondagavond uit bed geroepen. De Heere was bij mijn moeder overgekomen. Ze was daar zo vol van en sprak ons schreiend aan: ‘Jullie kunnen allemaal nog bekeerd worden, kinderen. Vraag maar veel om een nieuw hartje. De HEERE is zo onuitsprekelijk goed’. Dat leven van onze ouders met de Heere heeft ons gestempeld’. Dat hij in Hardinxveld-Giessendam moet zijn, staat voor ds. Karels vast. ‘Toen ik kandidaat was en er beroepen kwamen, was deze gemeente steeds in mijn gedachten. Maar met gedachten aan een gemeente kun je geen beroep aannemen. Totdat ik werd bepaald bij Spreuken 16:3: ‘Wentel uw werken op den HEERE en

uw gedachten zullen bevestigd worden’. Die woorden en de uitleg die bij de verwijsteksten, onder meer Psalm 55:23, in de kanttekening werd gegeven, maakten me duidelijk dat ik naar deze gemeente moest en mocht’.

‘Na al die jaren kan en mag ik niet anders zeggen dan dat de Heere de Getrouwe is geweest en geholpen heeft. En dat tegenover onze ontrouw. Die trouw hebben we ambtelijk ervaren, ook persoonlijk, ook huiselijk’. Bij dat laatste denkt ds. Karels ook aan de zorgen omtrent de gezondheid van zijn vrouw, van wie hij heel veel steun ontvangt. Al jaren voordat hij predikant werd, was er bij zijn echtgenote MS vastgesteld. ‘Dat geeft zorg. Maar de Heere helpt. Dagelijks. Het verbindt ons aan de Heere. Van de kinderen krijgen we veel liefde en vanuit kerkenraad en gemeente is er veel medeleven’. Ondanks het feit dat hij al 25 jaar in Hardinxveld-Giessendam staat, is bij ds. Karels de liefde tot de gemeente niet minder geworden. ‘Nog steeds is mijn gemeente mij zeer lief. Dit is mijn thuis. De HEERE weet welke eeuwigheidsvruchten er mochten vallen’. Uitgepreekt is ds. Karels niet. ‘Dat kan ook niet’, zegt hij. ‘Uit het Woord komen elke keer weer nieuwe schatten voort’. Bewust probeert hij elk najaar verder te gaan met vervolgstoffen over geschiedenissen uit het Oude Testament. ‘Toen ik hier kwam, zijn we bij de uittocht begonnen. Daar blijkt de noodzaak van het schuilen achter het bloed van het Lam. Inmiddels zijn we bij de koningen van Juda gekomen’. ‘De trouwe, onverdiende, onbegrijpelijke en voortdurende zorg van de Heere’, vindt ds. Karels een grote zegen die hij in zijn

Willem Johannes Karels werd op 12 april 1952 geboren in Rotterdam. Net als zijn tweelingbroer Bram volgde hij een opleiding tot onderwijzer. Karels diende gedurende negentien jaar het basisonderwijs, eerst als groepsleerkracht in Krimpen aan den IJssel, later als directeur in Capelle aan den IJssel. Op 22-jarige leeftijd werd hij in de Gereformeerde Gemeente van Krimpen gekozen tot diaken. Later diende hij daar als ouderling. In 1992 werd hij toegelaten tot de Theologische School. Het echtpaar Karels-Cromwijk heeft acht gehuwde kinderen, een rijke kleinkinderzegen en een achterkleinkind.

ambtsperiode heeft ervaren. ‘Tegenover onze ontrouw. Vergeet niet dat elke dieenaar bij God grote schuld heeft en niets verdiend heeft. Veelzeggend is dat op de Grote Verzoendag het grootste offer, een var, gebracht moest worden door en voor de hogepriester zelf. Er was bloed nodig, ook voor ambtelijke schuld’. Als hoogtepunt noemt ds. Karels het ontstaan in 2011 van de gemeente Sliedrecht. Die kwam voort uit de gemeente Hardinxveld-Giessendam. ‘Zeker doet het je wat als je afscheid moet nemen van 450 geliefde gemeenteleden. Maar tegelijk was het tot vreugde als daardoor in een naburige plaats een nieuwe gemeente ontstaat en was het tot verwondering dat broeder Huijser het eerste beroep van Sliedrecht mocht aannemen’. Heel bijzonder was voor ds. Karels dat hij zijn eigen schoonzoon, ds. P.C. Vlot, vorig jaar mocht bevestigen tot predikant in Krabbendijke. ‘Het is een grote zegen als je je met je schoonzoon ook in ambtelijk opzicht verbonden weet. Ook daarin is de trouw van de Heere ervaren. Hij zorgt dat Zijn Kerk ook in het navolgende geslacht wordt gebouwd’.

(volgende week: ds. J.J. van Eckeveld, 45 jaar predikant)

Boekennieuws

"Toetssteen van het geloof", Willem Teellinck; uitg. De Banier; 133 blz., € 12,95.

Toetssteen van het geloof

Is mijn geloof oprecht? Die vraag mogen we ons allen zeker wel stellen. Zij die dit zelfonderzoek het meest nodig hebben, zijn er moeilijk toe te bewegen. Toch hoop ik dat ze deze afkeer overwinnen en dit waardevolle werkje van Willem Teellinck aandachtig en eerlijk lezen om onderzoek te doen naar de houdbaarheid van ons geloof. Is het een oprecht geloof, zoals Gods Woord het leert, of bedriegen we onszelf? We moeten straks voor God verschijnen. Wat zal het vreselijk zijn naar de rampzaligheid verwezen te worden, terwijl we onszelf altijd onder Gods kinderen rekenden. 'Laat dit boekje tijdig een middel zijn om te overdenken wat ons hier op grond van Gods Woord wordt voorgehouden', zoals zoon Johannes Teellinck in zijn Voorwoord schrijft. De kern van dit boek staat op pagina 85: 'Wie van de Heere alleen vergeving van zonden en de eeuwige zaligheid wil ontvangen, maar niet de kracht om een godzalig leven te leiden, deelt Hem in stukken. Zo iemand wil Christus wel aannemen, maar zich niet aan Hem overgeven, en mist dus de heiligmaking'. Dat was kennelijk ook al in Teellincks tijd een ernstige vorm van zelfbedrog.

Teellinck begeert de lezer eerlijk te behandelen en te waarschuwen voor zijn verderf, maar ook de weg der zaligheid te wijzen. Het is

beter niet zelfverzekerd te zijn en tienmaal oprecht aan zelfonderzoek te doen dan je eenmaal voor eeuwig te bedriegen. De bekende neerlandicus C. Bregman heeft dit werkje nauwgezet in hedendaags Nederlands herschreven. Wel was het verduidelikend geweest als hij het onderscheid tussen een eerste en een tweede bekering in een voetnoot verduidelijkt had met te verwijzen naar het onder ons gebruikte woord 'wedergeboorte'. Het is een handzaam boekje, voorzien van een inleiding van prof. dr. W.J. op 't Hof, die zijn deskundigheid toont in het plaatsen van dit werkje binnen het geheel van het oeuvre van Teellinck. Hartelijk aanbevolen, om zelf te lezen en om het uit te delen aan anderen voor wie zelfonderzoek - net als voor onszelf - geen overbodige zaak is.

ds. C.J. Meeuse, Arnemuiden

"Gereformeerd kerkrecht in kort bestek. Toelichting op de Dordtse Kerkorde", ds. W. Silfhout; uitg. Den Hertog; 2e herziene druk; 333 blz.; € 37,50.

Gereformeerd kerkrecht in kort bestek. Toelichting op de Dordtse Kerkorde

Vele jaren was de uitleg van ds. K. de Gier het naslagwerk over de Dordtse Kerkorde. Sinds een goede tien jaar is dat de verklaring van ds. W. Silfhout. Op een heldere, kernachtige en nuchtere wijze neemt onze broeder de lezer mee langs de 86 artikelen van de Dordtse Kerkorde. Daaraan gaan negen meer algemene hoofdstukken over het kerkrecht vooraf. Verschillende jaren doceerde ds. Silfhout het vak kerkrecht op onze Theologische School en ook maakte hij jaren deel uit van het deputaatschap kerkrecht. Die ervaring kwam hem goed van pas bij het samenstellen van dit boek. Aan de herziening van de kerkorde, door onze laatstgehouden generale synode, werkte ds. Silfhout ook actief mee. Het was een voorrecht dat deze herziening op een zo eensgezinde manier door de synode werd aanvaard.

Daarna aanvaardde ds. Silfhout het verzoek om zijn boek te herschrijven met het oog op de herziene kerkorde. Dat is een grote klus geweest, waarvoor we hem heel erkentelijk zijn. Zeker, de hoofdzaken zijn in het boek blijven staan. Maar, al met al zijn er in de kerkorde best wat (noodzakelijke) wijzigingen aangebracht.

Daarmee is de kerkorde in de goede zin van het woord 'bij de tijd'. Immers, de leer van Gods Woord, samengevat in de belijdenisgeschriften, blijft hetzelfde, maar op het gebied van de kerkinrichting kunnen zich wijzigingen voordoen. Zo had de overheid een (te) grote plaats in de Dordtse Kerkorde. Over de consulent lezen we in de DKO niet, in de herziene wel. De artikelen over de Theologische School passen nu goed bij de praktijk in onze gemeenten, het artikel over boekencensuur is juist weer vervallen. De praktische verklaring van de herziene DKO hoort eigenlijk in de boekenkast van elke ambtsdrager te staan. En geïnteresseerde gemeentelieden vinden ook veel nuttigs in het boek.

ds. J.M.D. de Heer, Middelburg

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Sioux Center (Iowa, VS), ds. J.B. Zippro te Terneuzen.

OVERLIJDEN MEVROUW DEN BOER-POLMAN

In de vroege ochtend van donderdag 2 september overleed in Grand Rapids mevrouw E.P. den Boer-Polman, de weduwe van ds. A.M. den Boer (1929-2004). Mevrouw Den Boer was 91 jaar oud. De begrafenis, die geleid werd door ds. H. Hofman, heeft woensdag 8 september plaatsgevonden. Ds. Den Boer diende in zijn leven zeven gemeenten, zowel in Nederland als in de Verenigde Staten en Canada. Trouw heeft ze haar man al die jaren bijgestaan. Mevrouw Den Boer mocht een gezegende leeftijd bereiken, maar nu was ook voor haar het einde gekomen. We condoleren de familie, de kinderen en de kleinkinderen met dit grote verlies. Mocht de God aller genade deze roepstem heiligen aan ons aller hart.

Redactie De Saambinder

AFSCHEID DS. BRONS VAN VLAARDINGEN

Op zondagmiddag 22 augustus nam ds. H. Brons, na bijna zes jaar onze gemeente te hebben gediend, afscheid van Vlaardingen. Als uitgangspunt voor de prediking nam hij Handelingen 20:32. Het thema van de preek, 'Paulus' afscheid van Efeze', werd uitgewerkt in drie punten: Paulus draagt de gemeente op aan de Heere, hij verwacht alles van genade, en hij is verwonderd om de vrucht.

Efeze is de gemeente waar Paulus het langste is geweest. Nu neemt hij afscheid en blikte terug. 'Hij was geroepen om goed over de Heere te spreken. Op Hem moet je je hoop stellen, ook kinderen (naar Ps. 78). Paulus maakte geen verschil in het brengen van de boodschap van geloof en bekering aan rijken of armen.'

Ds. Brons vraagt de gemeente of ze al een inwoner zijn van het hemels Koninkrijk. 'Dan laat je de Heere Koning over je leven zijn. Het was de wens van Paulus om die ene Naam te preken, de hoogte, de breedte en de diepte ervan. Door Mij

is er vrede, Ik heb ze gekocht. Kent u deze Jezus?'

De gemeente mag teruggegeven worden aan de Heere. Daar is ze veilig, want Hij laat niet los. Paulus blijft realistisch.

Er kunnen wolven op de weg komen.

Het Woord gaat uit naar Zijn welbehagen en doet wat de Heere wil. Deze God is genadig en krachtig. De Heere kan harten aanraken en levend maken.

Dit afscheid is de weg van de Heere.

Hij moet gewillig maken. Paulus weet dat er vrucht is, die komt niet van mensen, maar van God. Hij beschrijft die vrucht op twee manieren, als: 'u op te bouwen', en als: 'erfdeel'.

Het gaat om het begin, het gebed, om een erfdeel te zijn onder de geheiligden. Dat geeft zoveel band. Het woord mag doorgegeven worden. Het is een erfdeel dat nog uitgedeeld wordt. Je mag erven door het geloof in de Heere Jezus. Hier al iets van dat erfdeel gesmaakt, maar eenmaal volmaakt in de hemel. 'Bent u er klaar voor, om Hem te ontmoeten? Hij roept degene die dorst heeft. 'Degene die in de stad zijn, zullen bloeien.'

Na een dankwoord van de scheidende predikant waren er toespraken van burgemeester H.B. Eenhoorn namens de burgerlijke gemeente, van ds. C.J. Droger namens de plaatselijke kerken, van ouderling K. Bel namens de classis Rotterdam en de PS Zuidwest. Ouderling A.W. van Gilst sprak namens de gemeente en verzocht ds. Brons toe te zingen Psalm 121:4.

Kerkenraad Vlaardingen

NOODHULP HAÏTI

Op zaterdag 14 augustus werd Haïti opnieuw getroffen door een zware aardbeving. Meer dan 2000 mensen zijn overleden, vele duizenden zijn gewond en tienduizenden huizen zijn verwoest. Enkele dagen later bracht tropische storm Grace veel regen, wat de situatie verder verslechterde.

Momenteel biedt het deputaatschap Bijzondere Noden hulp aan 1300 families in de twee meest getroffen provincies, Nippes en Grand'Anse. Velen van hen kunnen of durven niet terug naar huis. Daarom worden ze voorzien van zeildoeken zodat ze veilig tijdelijk

onderkomen hebben. Daarnaast krijgen ze waterzuiveringstabletten en een voorraad basisvoedsel. Bij de uitvoering van het werk zijn ook twee lokale christelijke kerken betrokken. Hun grote netwerk en kennis van de gemeenschap zijn waardevol bij het inventariseren wie het meest kwetsbaar is en hulp nodig heeft. Wilt u bidden om kracht en wijsheid voor de getroffen en reddingswerkers? Meer informatie: www.bijzonderenoden.nl/aardbevinghaiti

AANGEPASTE DIENST TE DE VALK-WEKEROM

Op zaterdag 18 september (14.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te De Valk-Wekerom een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. Ds. B.J. van Boven spreekt over 'Elia bij de Horeb' (1 Kon. 19:9-18). Allen – wel of niet met een beperking – van harte welkom. Aanmelden kan via afd.veluwe@helpendehanden.nl of via tel. 06-12376235. Online meeluisteren kan via een link van de gemeente op www.ggdvw.nl De collecte is voor Helpende Handen met bankrek. nr. NL17INGB0322403464.

JAARVERGADERING ZONDAGSSCHOLENBOND

Op vrijdag 17 september (19.30 uur) wordt de jaarvergadering gehouden van de Bond van Zondagsscholen in het kerkgebouw te Krimpen aan den IJssel. J. van Mourik spreekt over 'Geschiedkundige en praktische handreikingen uit het leven van de aartsvaders'. Het bestuur hoopt dat vele leidinggevendenden aanwezig zijn, ook andere belangstellenden zijn van harte welkom.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 286, gemeente Sprang-Capelle Regeling preekbeurten is nu in handen van: A.J. van der Schans, tel. 06-29398032 (b.g.g. 0416-274523), e-mail gergemsprangcapelle@kliksafe.nl Scriba blijft: Ph. van Tilborgh, Wendelnesseweg-West 17, 5161 ZG Sprang-Capelle; tel. 0416-313398 en 06-53326768, e-mail: gergemsprangcapelle@gmail.com

Berichten

LEERGANG VERVOLGDE KERK

Wist u dat Afghanistan, het land dat nu het nieuws domineert, op de tweede plaats staat in de ranglijst christenvervolging? En wat gebeurt er in Noord-Korea, China en het Midden-Oosten? Dit najaar organiseert CGO i.s.m. het deputaatschap Bijzondere Noden in Nunspeet de leergang Vervolgde Kerk. In zes avonden staan we stil bij vervolging vroeger en nu en plaatsen we het in Bijbels licht. Bekijk het programma en schrijf u in vóór 11 september op www.cgo.nu/toerusting/leergang-vervolgde-kerk

BERICHT VAN CGO

De Heere heeft in het achterliggende jaar nog in genade op ons neer willen zien. We mogen ondanks de coronamaatregelen terugkijken op een goed cursusseizoen. Het cursusjaar hebben we afgesloten met zes avonden/diplomerings. We willen de onderstaande cursisten nogmaals van harte feliciteren. De volgende cursisten ontvingen een diploma vanwege het afronden van de B-cursus: Amersfoort: H.J. van Haaften-Schreuder, Barneveld; T. Hakvoort, Urk; B. Sinke, Edeveen; R. Willemsen, Ochten Dordrecht: G. de Bel, Rozenburg; R.H. Belvan Lingen, Brandwijk; P.D. Jelier-Markwat, Dirksland; J.W. Pieterse, Veen Goes: F.J. Blok, Nieuwerkerk; A.U. Dorst, Oosterland; C.M. Dorst-Van der Maas, Oosterland; M. Francke, Meliskerke; P.J. Pieterse, Middelburg; J.J. Sturm, Meliskerke Gouda: A. Brandemann, Lisse; A.J. van de Breevaart, H.I. Ambacht; P. Bregman, Tholen; G.C.J. van Dam, Hekendorp; G. Groeneveld, Sliedrecht; A. van der Hoek, Benthuizen; G. ten Hove, Moordrecht; A. Korpershoek, Goudswaard; N.J. Meeuse, Nieuwddorp; E.H. van der Plas-van der Meij, Woerden; L. Verhoeven, Barendrecht Rijssen: M. Boeder, Vaassen; A.J. Dannenberg, Rijssen; R. Groothedde, Teuge; H.K. Groothedde-Goorman, Teuge; H. Pongers, Rijssen; J.A. Steunenbergh-Siemerink, Rijssen. Inschrijving voor een van de cursussen is nog steeds mogelijk. Raadpleeg www.cgo.nu/toerusting voor inschrijven of informatie.

WANDELINGEN MIDDELBURG

- Joden-wandeling: 'Joden in Middelburg door de eeuwen heen': 5 en 26 oktober. Start hoek Nieuwepoortstraat / Korendijk, 14.00 uur. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) voor het deputaatschap voor Israël.
- Smijtegelt-wandeling: kerkhistorie met herinneringen aan Smijtegelt: 21 september en 19 oktober. Start voor het oude stadhuis op de Markt, 14.00 uur. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) voor Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht.

Alle wandelingen: tijdig aanmelden bij: P.C. Beeke per e-mail p.c.beeke@kliksafe.nl. RIVM-richtlijnen.

FIETS- EN WANDELROUTES YERSEKE

De activiteitencommissie van de Geref. Gemeente te Yerseke organiseert op zaterdag 18 september fiets- en wandelroutes t.b.v. de nieuwbouw van de kerk. Vertrekpunt is het terrein van Bosman Transport, Drieweg 7, Nisse. Meer informatie: www.nieuwbouwgerngemyerseke.nl/happen-en-trappen. Kosten (incl. eten en drinken onderweg) € 14,- p.p.; kinderen van 4 t/m 12 jaar € 6,-. Opgeven (verplicht) kan tot zaterdag 11 september via de website.

ORGELBESPELING MET SAMENZANG

Op zaterdag 11 september (20.00 uur) bespeelt Leendert Verduijn het Van Vulpenorgel in de kerk van de Geref. Gemeente te Gouda. Collecte ter bestrijding van de onkosten.

ORGEL- EN SAMENZANGDAG VOGG

Op zaterdag 25 september organiseert de VOGG haar jaarlijkse landelijke orgel- en samenzangdag, dit jaar in de Grote Kerk van Alkmaar. Pieter van Dijk en Frank van Wijk presenteren de beide orgels met onder andere werken van Bach, Sweelinck en Bastiaans. Er is ook samenzang en er zijn korte lezingen over de orgels en de componisten. De dag begint om 10.30 uur, het middagprogramma om 14.00 uur. De dag is gratis toegankelijk, aanmelden is niet nodig. Iedereen is welkom. Meer informatie op www.vogg.nu. Raadpleeg deze site voor eventuele maatregelen met betrekking tot corona.

DONATEURSWERVING GBS

'Uw Woord een lamp voor de voet' is het thema van de donateurswerving (september 2021-maart 2022) van de Gereformeerde Bijbelstichting. Door de steun van donateurs kan de GBS betaalbare Bijbels in de Statenvertaling uitgeven en verspreiden. Vorig jaar schonk de GBS ruim 35.000 Bijbels in allerlei talen aan diverse organisaties en deputaatschappen van kerken. Ook in Nederland schenkt de GBS Bijbels, aan ziekenhuizen, gevangenis, krijgsmachtonderdelen en evangelisatieposten. Dit werk steunen kan vanaf € 2,50 per jaar. Voor opgave als donateur of toezending van de brochure kunt u (portvrij) schrijven naar: GBS, afd. donateursadministratie, antw.nr. 2809, 4140 WB Leerdam. Bellen of mailen kan ook: tel. 0345-61 01 55; e-mail jhaalboom@pbs.nl. Rechtstreeks donateur worden kan via: www.pbs.nl/steun-ons-werk

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 12 SEPTEMBER 2021

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 14.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.A.) ds. A.P. Baaijens; Aalburg

9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. C. Hogchem; Alblisserdam 9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 10.00 uur (H.A.) ds. H. van der Heiden en 18.00 uur ds. R. Kattenberg; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur

ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Barneveld-Zuid 8.30 en 14.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 18.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Berkenwoude 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Bodegraven 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.00 en 11.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 15.00 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Capelle a/d IJssel-West 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 17.30 uur stud. M. Boersma; Den Helder 18.00 uur ds. P. Mulder; Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. M. Blok; Doetinchem 9.30 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 9.30 en 11.45 en 16.45 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Elspeek 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 17.30 uur stud. A.E. Brijder; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A.A. Brugge en 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 15.00 uur ds. A. Schreuder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; 's-Gravenzande 9.00 (H.A.) en 11.15 uur (H.A.) ds. W. Silfhout en 19.00 uur (H.A.) ds. G.J. Baan; Haamstede 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Hoedekenskerke 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Hoofddorp 18.30 uur ds. F. Mulder; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Houten 10.00 (H.A.) en 14.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 18.30 uur kand. L. van der Kuijl; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Leerdam 16.00 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; Leiderdorp 10.00 uur ds. P. Mulder; Lelystad 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Lisse 10.00 en 15.30 uur ds. F. Mulder; Marknesse 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Meliskerke 9.30 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur kand. L. van der Kuijl; Mijdrecht 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. W. Visscher; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. S. Maljaars; Nieuwe-Tonge 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Nijkerk

9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Oosterland 14.30 uur ds. S. Maljaars; Oostkapelle 17.00 uur ds. S. Maljaars; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 uur (H.A.) ds. G. Heijkamp en 15.30 uur ds. P. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Oudemirdum 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Poederoijen 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 15.00 uur ds. H. Brons; Poortvliet 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Puttershoek 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Ridderkerk 9.00 en 11.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. W. Harinck; Rotterdam-Centrum 9.30 en 15.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; Sliedrecht 9.00 en 14.00 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Spijkenisse 16.00 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zipprow; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. G. van Manen; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Uddel 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 15.00 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. J. de Kok; Waarde 14.00 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Wageningen 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Wierden 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J. Schipper en 18.30 uur ds. B. Labee; Zoetermeer 17.30 uur ds. M. Joosse; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 en 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

DINSDAG 14 SEPTEMBER 2021

Kruiningen 19.30 uur ds. D. de Wit; Nisse 19.30 uur ds. G. van Manen; Oosterland 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Centrum 19.45 uur stud. M. Boersma; Spijkenisse 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Zoetermeer 19.30 uur ds. A. Verschuure.

WOENSDAG 15 SEPTEMBER 2021

Aagtekerke 19.30 uur (voor de zending) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Barendrecht 19.30 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 19.30 uur ds. C. Hogchem; Emmeloord 13.15 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Goudswaard 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Hoogeveen 19.30 uur ds. E. Bakker; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Leerdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Lisse 19.45 uur ds. G. Pater; Marknesse 19.30 uur ds. A. Verschuure; Meeuwen 19.30 uur ds. W. Mouw; Meliskerke 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. W. Harinck; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-West 19.30 uur ds. P.D. den Haan; Soest 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Vlaardingen 19.30 uur (GBS-dienst) ds. H. Brons; Waarde 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. M. Joosse en 19.00 uur (intrededienst) ds. L. van der Kuijl; Waardenburg 19.30 uur ds. G. Beens; Zeist 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg.

DONDERDAG 16 SEPTEMBER 2021

Alblasserdam 14.00 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Barneveld-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; 's-Gravenpolder 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Houten 15.00 uur (huw.bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 14.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. M. Karens; Naaldwijk 19.45 uur ds. F. Mulder; Oostvoorne 19.30 uur ds. L. Blok; Opperdoes 19.30 uur ds. G. Hoogland; Ridderkerk 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; Scherpenzeel 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. Beens; Westzaan 19.30 uur ds. G. Heijkamp.

VRIJDAG 17 SEPTEMBER 2021

Barneveld-Zuid 15.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Goes 15.00 uur (huw.bev.) ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Terwolde - De Vecht 13.45 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 SEPTEMBER 2021

Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Jubileum ds. W.J. Karels

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam deelt mee dat zijn geliefde predikant, ds. W.J. Karels, op 11 september hoopt te herdenken dat hij 25 jaar geleden in het ambt van herder en leraar werd bevestigd. Tevens mogen we als kerkenraad en gemeente met dankbaarheid en blijdschap herdenken dat hij deze afgelopen 25 jaar aan ons en wij aan hem verbonden mochten zijn. Ook mevrouw M.C. Karels-Cromwijk willen we nadrukkelijk hierin betrekken. Zij heeft binnen haar mogelijkheden tot vandaag haar man ondersteund en hem met vreugde aan 's HEEREN dienst afgeestaan.

Ds. Karels zal tijdens de avonddienst van zondag 12 september stilstaan bij zijn ambtsjubileum. Uitsluitend voor de gemeente zal op zaterdag 18 september gelegenheid gegeven worden onze predikant en zijn vrouw te feliciteren. We wensen onze dominee en zijn vrouw de voortdurende nabijheid van de Heere toe, naar Deuteronomium 33:27a: 'De eeuwige God zij u een Woning; en van onder eeuwige armen...!'

Hardinxveld-Giessendam,
augustus 2021

De kerkenraad, C. van der Hoek, 2e preses
C.A. Blom, scriba

*Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht
gaan in vrede, naar Uw woord.
Lukas 2:29*

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Ridderkerk-Slikkerveer heeft met droefheid kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-ambtsbroeder

Aart van 't Hof

in de leeftijd van 81 jaar.

Gedurende de jaren 1970 tot 2005 heeft hij de gemeente in getrouwheid mogen dienen, tot 1977 als diaken en daarna als ouderling en scriba. Met dankbaarheid denken wij terug aan al het ambtelijk werk, dat hij in die jaren met liefde en trouw in het midden van onze gemeente heeft mogen verrichten.

We wensen zijn vrouw, kinderen en (achter)kleinkinderen Gods nabijheid en vertroosting toe.

Namens de kerkenraad: J. Voorwinden, preses
J.E. Simonse, scriba

Ridderkerk-Slikkerveer, 4 september 2021

Kom heerlijk nazomer op de Veluwe!

Nog een aantal weken beschikbaar.
Vakantiewoning voor 6-7 personen.
Voor meer informatie kijk op
www.christelijkevakantiesite.nl
Vakantiewoning 't Edelhart Nunspeet.
Of bel 06-23544397.

De "R" in de maand. Zorg voor een goede weerstand! Meer energie.
Neolife multivitaminen met plantoliën.
Voor volwassenen en kinderen.
September aanbieding!
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Waarvoor leef jij ? !

D.V. 11 september - Ds. S.W. Janse
Locatie: Syrisch Orthodoxe Kerk
Roelf Bosmastraat 35, Rijssen
Inloop met koffie: 19.30 uur
Aanvang: 20.00 uur
Kosten: € 3,- p.p.

Dirigent(e) gezocht!

Het bestuur en de leden van het Gemengde koor 'Jeduthun' zijn per direct op zoek naar een dirigent(e). Het koor gaat uit van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet en is aangesloten bij de BZGG. Het koor is voornemens 1 keer per 2 weken te repeteren op een donderdagavond. Het repertoire bestaat voornamelijk uit Psalmen en enige geselecteerde geestelijke liederen. Het koor heeft als doel het bevorderen van de gemeentezang al dan niet met bovenstem. Ook wordt er meegewerkt aan uitvoeringen.

Voor verdere informatie verzoeken wij u eerst contact op te nemen met de voorzitter: dhr. H. Smit, tel. 0651440285. Sollicitaties kunnen tot en met 17 september gemaild worden naar de secretaresse van het koor: dirmavanengelen@solcon.nl

Deze nazomer/herfst op vakantie in **Meliskerke**, dichtbij de **Zeeuwse kust!** (5 pers). Voor meer informatie over onze chalet mail naar: zeeuwsniddenin@outlook.com of bel/app naar 06-29304769.

VACATURE:

Secretaresse cliëntenraad De Schutse

Jij zorgt ervoor dat de cliëntenraad optimaal kan functioneren. Dat vinden wij bij De Schutse belangrijk. Bekijk deze vacature op: <http://bit.do/schutse>

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begravenisondernemingtreur.nl
www.begravenisondernemingtreur.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatorisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl
Psychologische Hulpverlening

Praktijk
den Uijl

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Thuis uw nieuwe PVC vloer kiezen?

Maak een afspraak: 06-19557166
Of mail: info@devloerenkoning.nl

Julia's
baby- en kinderkleding

De nieuwe collectie is weer binnen!

Gepaste en nette kleding voor diverse gelegenheden. Onze maten gaan vanaf maat 44 t/m 176, voor zowel de jongens als de meisjes. www.juliaskleding.nl

**Stijlvolle rouw - gelegenheid -
doopkleding**

www.kindergelegenheidskleding.nl

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

DE EBEN-
HAËZERSCHOOL
BOSKOOP ZOEKT

Eben-Haëzerschool
reformatorisch basisonderwijs

**Leerkracht
groep 4**

3 dagen

Per 25 oktober 2021
of later in overleg

**Onderwijs-
assistente**

2 dagen

Per direct of later
in overleg

**Leerkracht/
assistente
instroomgroep**

3 dagen

Per 3 januari
2022

**Onze kinderen zien uit
naar een nieuwe juf
of meester!**

We zien je sollicitatie
uiterlijk maandag
20 september tegemoet via
secretariaat@ehsboskoop.nl.

www.ehsboskoop.nl/vacature

Voordeelpakket Ruth Bryan

Verborgenheid der godzaligheid
+ Christus verheerlijkt
van € 49,95 voor € 29,99
www.deboekenhoeve.nl

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl

vakanties met zondagsrust

Gratis op te halen: een 2 zits bank
180 cm grijs, een stoel ook grijs en
een salontafel grenen 120 x 80 cm.
Alles verkeert in een nette staat,
wel graag alle 3 te samen afhalen.
Telefoonnummer 06 - 53 292 092

De mooiste kerstpakketten?

Kijk op: [www.promo-concepts.nl/
kerstpakketten-2021](http://www.promo-concepts.nl/kerstpakketten-2021)

**Conflictbemiddeling d.m.v.
Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd
'Psycholoog - Mediator NIP'.**

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

WILGENHORST
gedenken

**ZELF SAMENSTELLEN
VASTE LAGE PRIJS
ALL INCLUSIVE**

WWW.WILGENHORST-GEDENKEN.NL

**Orgelmakerij
Boogaard**

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie- Stem- en onderhoudswerk

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp & Mark Vos T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon/verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vatovand verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Gezellige **vakantiewoning in
Hoog Sauerland.** www.huizesolagratia.nl

Landgoed **het Heuvelbosch**

Komt u een nachtje slapen?

**Welkom bij
Bed en Breakfast
Landgoed Heuvelbosch
in Waardenburg!**

Reserveren:
06 - 28 96 07 40
www.heuvelbosch.nl/bnb

Dirigent(e) gezocht

Voor ons kinderkoor "De Kleine Lofstem" in Geldermalsen zijn wij, per direct, op zoek naar een nieuwe dirigent(e). Ben jij enthousiast en heb je een klik met kinderen tussen groep 3 en groep 8? Vind je het leuk om kinderen liederen aan te leren en uit te leggen? Dan horen we graag van je!

We repeteren elke woensdagavond tussen 18.45 en 19.45 uur. Als je interesse hebt, reageer dan voor D.V. 21 september naar: dekleinelofstem@gergemrichtgeldermalsen.nl

Voor meer informatie, neem contact op met mev. De Graaf, 0345-572514.

Nog even een weekje ELSPEET in naseizoen? NIEUW chalet aan rand van net en rustig park. Prachtig uitzicht! Bos en heide op loopafstand. Voor meer info mailt u naar boschalet@kliksafe.nl

Wilt u geen vaccinatie tegen covid? Wij hebben een veilige oplossing! Zorg dat u een potje ivermectine in huis hebt. Dat werkt tegen alle varianten die gaan komen. Covid is nl. geen killervirus, maar in werkelijkheid zijn het spike-eiwitten/proteïnen. Ivermectine zorgt ervoor dat deze spike-eiwitten oplossen. Een potje met 100 tabl. € 24,95 (1 tabl. per 25 kg lichaamsgewicht). Gebruik biologische voeding...

www.ecoboerderij-dehaan.nl
Tel. 0646532031

JOH.DEHEER
toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen, jongeren en volwassenen hulp bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Onze medewerkers helpen u gedreven en betrokken verder vanuit onze christelijke identiteit. Lees hoe wij er voor u en jou kunnen zijn op www.brouwerpsychologen.nl. Of bel ons op **0180 - 426955**.

Locaties
Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

W **VAN DER WILT**
RAAMDECORATIE

**UW ADVISEUR
AAN HUIS**

wiltraamdecoratie.nl

Laatste preken v JC Philpot 1-3 à €10,00
William Gadsby 1-3 à €10,00
Preken van John Kershaw 1+2 €25,00
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

Wordt dealer en ga voor puur.

Mail Daan Blankestijn via daan@agicon.nl

Meer weten?
Bel 06 12 02 24 87.

Gezond, natuurlijk en heerlijk zacht van smaak.

Glutenvrij en rijk aan Vitamine B en mineralen.

Ga naar boekweitthee.nl

Boekweit THEE

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.devarrassing.nl
0222 318906

VanWijngaarden

THEORIE

VIDEOCURSUS - OEFENEXAMENS - RUILES ONDERSTEUNING - THEORIEBOEKEN

www.verkeerstheorie.vanwijngaarden.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Day en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

EEN TAS MET SCHOOLSPULLEN

Voor arme kinderen in Ecuador

Goed onderwijs kunnen volgen is in Ecuador zeker niet vanzelfsprekend. Daarom delen we jaarlijks schoolmaterialen uit via de kerk en maken we het mogelijk dat een aantal jongeren uit de gemeenten kunnen studeren. Zo kunnen jongeren in de toekomst een eigen gezin onderhouden en bijdragen aan hun eigen gemeente. In ruil voor deze steun zijn de jongeren actief in de gemeente, bijvoorbeeld als leider van de zondagsschool.

Voor **€ 12,50** krijgt een kind uit een achterstandswijk een tas met schoolspullen!

Maak uw gift over naar NL52 INGB 0000 30 74 47 o.v.v. Diaconale hulp Ecuador of kijk voor meer informatie op www.bijzonderenoden.nl/ecuador.

Helpt u ook mee?

bijzondere noden
handen van de kerk

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Voor niemand bang

IN 1377 MOET WYCLIFFE VOOR BISSCHOP COURTENAY VERSCHIJNEN OMDAT HIJ COMMENTAAR HEEFT OP DE PAUS EN ANDERE GEESTELIJKEN.

Naast het plein van de St. Pauls houdt een deftige stoet stil. Voor en achter de koetsen rijden ruiters. Wycliffe is dus niet alleen. Hij heeft zo te zien zelfs beveiliging van de koning.

Terwijl de paarden zenuwachtig snuiven, stappen Wycliffe en vier andere mannen uit de voorste twee rijtuigen. Aan hun kleding te zien zijn het vier theologen. 'O kijk', roept iemand opgewonden, 'uit het derde rijtuig stapt Henry Percy, de Engelse ridder. Hij is de aanvoerder van de soldaten. Dan mogen we wel oppassen. Graaf Percy staat bekend om zijn opvliegende karakter!' Het nerveuze geroep van de man gaat verloren in het rumoer op het plein.

De mensen kijken hun ogen uit. Wie zien ze daar? Daar verschijnt nota bene de zoon van de koning, Jan van Gent, uit het derde rijtuig! Wat komt dié hier doen? De spanning is om te snijden.

Zodra de mannen de kathedraal zijn binnengestapt, verdringen de mensen zich bij de brede deuren. Sommigen van hen glippen nog snel met het gezelschap mee naar binnen.

Voor in de kerk, recht voor het altaar, zit bisschop Courtenay waardig op zijn hoge zetel. Zodra hij ridder Percy en zijn soldaten ziet, verstrakt zijn gezicht. Hij staat op en met fonkelende ogen bijt hij Percy toe: 'We hebben niet gevraagd of ú hier wilde komen. Wycliffe zal vandaag verhoord worden. Als ik had geweten dat u zou meekomen, had ik de deur gesloten. Ik weet waartoe u in staat bent.'

Dreigend weergalmt zijn stem door de hoge ruimte. Met een minachtende blik in zijn ogen gaat Jan van Gent tussen Percy en de bisschop staan. Dreigend sist hij: 'Graaf Percy laat zich door u niets gezeggen, Excellentie. Hij doet wat hij zelf wil.'

Het beste

Wie wil niet het beste krijgen? We zoeken misschien wel de beste kleding uit. Welk prijskaartje er ook aanhangt. We moeten het beste mobieltje hebben. We moeten het beste... Vul maar in. Wat een inspanning voor tijdelijke dingen. Alsof het beste niet telt.

In Genesis 45 lezen we over koning Farao. Hij had een goede onderkoning. Dat was Jozef. Door een wonderlijke weg was Jozef in Egypte gekomen. Uiteindelijk zijn al zijn broers tot hem gekomen en zijn de dromen in vervulling gegaan. Hij heeft zich bekendgemaakt en laat alle gezinnen van zijn broers en zijn oude vader Jakob naar Egypte komen. Met goedvinden van Farao.

Deze Farao nodigt Jakob en zijn zonen uit om tot hem te komen en zegt: 'Ik zal u het beste van Egypteland geven en gij zult het vette dezès land eten' (Gen. 45:18). We weten dat er in Egypte overvloed was aan eten. Er waren zeer vruchtbare stukken land. Farao geeft aan Jakobs nageslacht het beste.

Wat zegt de hemelse Koning? Hij, Die ver uitstijgt boven Farao? Komt tot Mij en Ik zal jou het beste geven. Geef Mij jouw hart. Ik wil jou het állerbeste geven. Hij geeft vervulling van tijdelijk gebrek. Hij vervult geestelijke armoede (Heidelbergse Catechismus, Zondag 45 vraag 118). Hij is een Koning Die het zaligst lot, ver boven alle goden kan schenken (Ps. 95:2, berijmd).

De Heere Jezus heeft daarom Zelf gezegd: Zoek eerst het Koninkrijk van God. Dat Koninkrijk heeft de beste Koning. Deze Koning regeert door middel van de beste wetten en woorden. Deze Koning beschermt Zijn onderdanen het beste. Hij heeft uiteindelijk het allerbeste voor hen weggelegd. Dat zullen Zijn onderdanen bij hun sterven ontvangen. 'Geef dat mijn oog het goede (het beste) aanschouw'. Van harte het beste toegewenst!

Leestip: Genesis 45:11-18

'O, hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen, die U vrezen.'

Psalm 31:20a

Ds. Labee over: Daadzaken

Onlangs las ik in een interview over 'daadzaken'. Kunt u eens uitleggen waar het dan over gaat?

Praatzaken

Het is een uitdrukking die vroeger wat vaker gebruikt werd en niet letterlijk voorkomt in Gods heilig Woord. De bekende ds. W.C. Lamain (1904-1984) schreef eens: 'Allen, alles, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, valt weg: ons praten houdt op, onze belijdenis ontvalt ons, onze godsdienst komt tot een eind, doch de zaak is: hebben wij een God voor ons hart, een Borg voor onze schuld en een pas

voor de hemel? Onze ouden zeiden vroeger: het komt op *daadzaken* aan'. Het gaat dus om *zaken*, die *daad*werkelijk bij bevinding geleerd zijn.

Waar gaat het echter om bij praatzaken? Dicht bij de Heilige Schrift en de gereformeerde belijdenis levend, worden er geestelijke ervaringen in het persoonlijk leven onder woorden gebracht. Soms is daarbij het verlangen naar de genade die bij de Heere te verkrijgen zo groot, dat men hartverwarmend spréékt over de begeerde genadezaken en dat het lijkt alsof het begeerde goed al verkregen is. Maar als de Heere ons oprecht maakt, zal ontdekkende genade ons doen zien, dat er in ons praten veel van de mens en ons vlees bij kan zitten. Het zuivere werk van Gods Geest 'zonder ons, in ons' is zo nodig. De 'praatzaken' in ons leven worden dan 'daadzaken'.

We haasten ons om daarbij te zeggen dat er soms ook 'godsdienstigheid' is waarbij veel 'praatzaken', mooie woorden, klinken maar de 'daadzaken' (de ware vruchten in het leven van elke dag in daad, praat en gewaad) ontbreken.

Daadzaken

Waarom moeten we nu denken bij die 'daadzaken'? We kunnen wijzen op Romeinen 8 vers 30: 'En die Hij tevoren verordineerd

heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt'. Bij die 'roeping' schrijven onze vaders in de kanttekening (81): 'Namelijk tot het geloof en de gehoorzaamheid des geloofs door een krachtige roeping'. Treffend is ook de omschrijving van deze 'daadzaak' van de rechtvaardiging: 'Namelijk voor Zich, door het geloof; gelijk dit woord in dezen gehelen brief in deze materie wordt genomen, en het oogmerk des apostels medebrengt. Want deze rechtvaardigmaking is de naaste trap tot de verheerlijking' (82). En de volgende kanttekening (83) omschrijft dat woord 'verheerlijkt': 'Namelijk hier in de beginselen door de heiligmaking en aanneming tot kinderen, en hiernamaals door de volle bezitting van dezelve heerlijkheid'. Onze lezers zullen inmiddels misschien wel andere voorbeelden kunnen invullen voor deze 'daadzaken'. Het ene begrip is passender voor de Bijbelse vertolking van het genadeleven dan het andere. Er wordt terecht ook wel gesproken over 'standen in het genadeleven' of 'kruispunten' op de levensweg van een ware christen naar Sion. Kruispunten, waar de een voor staat en de ander erachter. Dan gaat het om de onderscheiden mate van zekerheid en oefeningen van het zaligmakende geloof. Of om met vader Hellenbroek (1658-1731) in zijn bekende vragenboekje te spreken, over de 'weldaden in dit leven'. Ons leer- en troostboek, de Heidelbergse Catechismus, spreekt daarom steeds weer over het 'nut' voor de gelovigen uit de verdienstenschap van Christus. De Twaalf Artikelen van het geloof spreken over de meest voornamelijk 'daadzaak' in het leven van Gods Kerk: 'vergeving der zonden'. In Zondag 21 lezen we bij antwoord 56 het rijke geloofsgetuigenis 'Dat God om des genoegdoens van Christus wil al mijn zonden, ook mijn zondigen aard, waarmede ik al mijn leven lang te strijden heb, nimmermeer wil gedenken, maar mij uit genade de gerechtigheid van Christus schenkt, opdat ik nimmermeer in het gericht Gods kome'.

We moeten voorzichtig zijn met allerlei schema's waarbij we de genoemde tere bevindelijke zaken teveel systematiseren en uit elkaar trekken. Bij Romeinen 8 vers 30 wordt wel gesproken over de 'gouden ketting! Wel mag de vraag gesteld worden: zijn er in ons leven, lezer(es), veel 'praatzaken'? Of kennen we - door het werk van Gods Geest - van deze 'daadzaken'?

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

